

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CONCILIIS, ET|| ECCLESIA MILITANTE,|| QVATVOR LIRBRIS||
COMPREHNSA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

III. Proponuntur veræ notæ Ecclesiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53873)

siam non posse esse vllō modo apud Lutheranos. Ipsi enim dicunt, per multa secula ante Lutheri aduentū cessasse confessionem veræ fidei, & Ecclesiam conseruatam in latebris, & fuisse prorsus inuisibilem, ergo Ecclesia Lutheranorum est noua, & proinde falsa.

TERTIO, quia hanc notam videmus in omnibus sectis, & in nulla minus, quàm in cœtu Lutheranorum; nam in primis Ecclesia nostra habet innumerabiles martyres, qui perseuerarunt constantissimè in confessione fidei; deinde Montanistæ valde gloriabantur de suis martyribus, vt patet tum ex Eusebio lib. 5. histor. cap. 18. tum ex Tertulliano in libro de fuga in persecutione, quem scripsit, cum Montanista esset, contra Catholicos, obiiciens eis quod malè facerent fugiendo.

Item MESSALIANI apud Epiphanium hæres. 80. ideodisti sunt etiam Martyriani, quia gloriabantur valde de numero martyrum suorum. Idem de Donatistis constat. S. AVGVSTINVS epist. 68. *Vivebant, inquit, vt latrones, honorabantur vt martyres.* De Anabaptistis, qui erant tempore B. BERNARDI, scribit ipse serm. 66. in Cantica: *Mirabantur, inquit, aliqui quod non modo patienter, sed etiam lætè ducerentur ad mortem.* De ADAMITIS scribit Æneas Sylvius libro de histor. Boëmorum, cap. 41. viros cum fœminis coniugibus suis lætos, atque canentes properare solitos ad ignem. Hoc verò tempore nostro nemo ignorat in hac obstinatione moriendi pro perfidia, primum locum tenere Anabaptistas, secundum Calvinistas, extremum ac penè nullum meros Lutheranos, qui tamen hanc notam veræ Ecclesie soli proponunt.

CAPVT III.

Proponuntur veræ notæ Ecclesie.

IS igitur notis breuiter refutatis, restat vt veras notas proponamus. Est autem initio obseruandum, Ecclesiam Catholicam esse quasi solem quendam, qui radios lucis clarissimos ex omni parte diffundit, vt facillimè per eos cognosci possit. Habet enim

enim

enim plurimas notas, siue testimonia, ac signa, quæ eam discernunt ab omni falsa religione Paganorum, Iudæorum, Hæreticorum: & non quidem efficiunt euidenter verum, ipsam esse veram Dei Ecclesiam; sed tamen efficiunt id euidenter credibile; nec enim est idem euidenter verum, & euidenter credibile. Nam euidenter verum dicitur, quod vel in se, vel in suis principiis videtur; euidenter credibile illud dicitur, quod non videtur, nec in se, nec in suis principiis, habet tamē tot, & tam graua testimonia, vt quilibet vir sapiens meritò id credere debeat; vt si iudex videat hominem à latrone occidit, vel vulnerari letaliter, & postea mori, habet euidentiam veritatis, quod ille latro sit homicida; si autem eadem fieri non videat, sed habeat viginti testes viros grauissimos, qui dicunt se vidisse, habet euidentiam credibilitatis.

Dicimus ergo, notas Ecclesie, quas adferemus, non facere euidentiam veritatis simpliciter, quia alioqui nulli inueniuntur, qui id negarent, sicut nemo inuenitur, qui neget sententias, quas Mathematici demonstrant; sed tamen efficiunt euidentiam credibilitatis, iuxta illud Psal. 92. *Testimonia tua credibilia facta sunt nimis.* Apud eos autē, qui admittunt Scripturas diuinas, & historias, ac Patrum veterum scripta, faciunt etiam euidentiam veritatis. Tametsi enim articulorum fidei veritas non potest nobis esse euidentis absolute, tamen potest esse euidentis ex hypothesi, id est, supposita veritate Scripturarum. quod enim à Scriptura euidenter deducitur, est euidenter verum, suppositis Scripturis.

Porro hæ notæ à variis variè nominantur, & numerantur. B. A. V. G. V. S. T. I. N. V. S. libro contra epistolam fundamenti, capitulum sex notas ponit. B. Hieronymus contra Luciferianos in fine duas. Vincentius in suo commonitorio, tres.

Ex recentioribus D. R. I. E. D. O. lib. 4. cap. 2. part. 2. de Ecclesie dogmat. & Petrus à Soto 1. parte defensionis, cap. 44. & sequens alias tres. Cardinalis Hosius in explicatione Symboli, quatuor. Nicolaus Sanderus lib. 8. de visibili monarchia, cap. 50. alias sex. Michaël Medina lib. 2. de recta fide ponit decem. lib. 7. cap. 26. addit undecimam. Cunerus Petri in libello de notis Ecclesie ponit (ni fallor) duodecim; nec enim, cum hæc scriberemus, libellum eius habebamus in manibus.

Nos quindecim notas proponemus, quæ, si quis velit, poterit

terunt aliquo modo reuocati ad illas quatuor, quæ communiter à recentioribus assignantur ex Symbolo Constantinopolitano, Vnam, Sanctam, Catholicam, & Apostolicam.

CAPVT IV.

Explicatur prima NOTA.

PRIMA NOTA, est ipsum Catholicæ Ecclesiæ & Christianorū nomen; nam, vt S. AVGVSTINVS docet libro contra epistolam fundamenti, cap. 4. etiam si omnis hæresis velit videri, & dici Catholica Ecclesia, tamen cū interrogantur hæretici à paganis, vbi ad Catholicam conueniatur, nemo audet domum suam ostendere, & CYRILLVS cateches. 18. dicit: *Si iueris in aliquam urbem, non petas, vbi sit Ecclesia, vel domus Dei; nam etiam hæretici dicunt se habere domum Dei, & Ecclesiã, sed petas, vbi sit Catholica Ecclesia; id enim nomen proprium est huius sanctæ Ecclesiæ matris omnium nostrum; quasi dicat, si hoc petas, nullus hæreticus suam Ecclesiam ostendet.*

PACIANVS in epistola ad Sympronianum, quæ est de nomine Catholico: *Certe, inquit, non est ab homine mutatum, quod per secula tanta non cecidit. Catholicum istud, nec Marcionem, nec Apellem, nec Montanum sonat, nec hæreticos sumit auctores.* Et infra: *Christianus mihi nomen est, Catholicus vero cognomen; illud me nuncupat, istud ostendit.* Et ibidem pulchrè dicit, nomen Catholicū conuenite capiti principali, & trūco illius arboris, vnde multi rami variis temporibus excinduntur: sectæ enim hæreticæ sunt rami, id est, partes quædam ab arbore Ecclesiæ præcisæ; ipsa autè arbor, quæ sua radice nititur, & semper eadem manet, & est quid totum Catholica dicitur. Similiter nulla est hæresis, quæ nõ accipiat nomen ab aliquo homine auctore suo, & nomen Christianū iis relinquat, à quibus discedit. Sic 1. Cor. 3. schismaticorum alij dicebant: *Ego sum Pauli, alij, ego Apollo, alij, ego vero Cepha.*

IUSTINVS in Triphone: *Et sunt, inquit, distincti cognominibus, denominati à quibusdam viris, vt quisque fuit auctor alicuius nouæ doctrinæ. ex iis alij vocantur Marcionista, alij*